

A ס"ד

Intro

Today we will Be"H learn ג"ד of דף לג. מסכת גיטין.
Some of the topics we will learn about today include:

תקנת רבן גמליאל
The Gemara decreed that the husband can only nullify the גט in the presence of his wife or the שליח.
This was either because of תקנת ממזרים, to avoid the birth of illegitimate children, or because of תקנת עגונות, to make it difficult for the husband to needlessly void the גט.
The Gemara explains that these explanations depend on the question of בפני כמה נותנו לה
Whether we require two or three judges to nullify a גט?

בטלו מבוטל
The Gemara brings a מחלוקת whether רבן גמליאל רבן גמליאל invalidated a ביטול performed in a בית דין, because כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש
They could retroactively annul the marriage.

B מחלוקת א

The Gemara also brings a מחלוקת א
לבטל זה שלא בפני זה
Whether the husband can retract one שליחות privately, or only in the presence of any other שלוחים?
This may depend if עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה
Whether the other שלוחים are still valid;

A

תקנת רבן גמליאל

מפני תקנת ממזרים
מפני תקנת עגונות

בטלו מבוטל

כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש

B

לבטל זה שלא בפני זה

עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה

1 So let's review...

The Mishnah earlier discussed under what circumstances a husband may void a גט;
 And then continues;
 בראשונה היה עושה ב"ד ממקום אחר ומבטלו
 Originally, one could nullify a גט in front of a בית דין in any location, and was not required to inform his wife or the שליח. However,
 התקין רבן גמליאל הזקן
 שלא יהו עושין כן
 מפני תיקון העולם
 רבן גמליאל decreed that he can only nullify the גט in front of his wife or the שליח.

The Gemara offers two reasons for the decree:

1.
 ר' יוחנן אמר
 מפני תקנת ממוזרים
 So that she will not mistakenly remarry and bear illegitimate children, because
 בפני כמה הוא מבטלו
 בפני ב'
 A גט can be nullified before two judges;
 Although the Mishnah says that one nullifies a גט before בית דין, which is ordinarily comprised of 3 judges,
 לבי תרי נמי
 ב"ד קרי להו
 A panel of two judges can also be referred to as a בית דין.
 Therefore,
 בי תרי לית להו קלא
 והיא לא שמעה ולא ידעה
 ואזלא ומינסבא
 ואיכא ממוזרים
 It is quite likely that she will NOT hear about the ביטול, and she may unwittingly remarry and bear ממוזרים.

1

נאמר

**בראשונה
 היה עושה ב"ד ממקום אחר
 ומבטלו**

*And was not required to inform
 his wife or the שליח*

▼

**התקין רבן גמליאל הזקן
 שלא יהו עושין כן
 מפני תיקון העולם**

▼

Two reasons for the decree:

①

ר' יוחנן אמר

מפני תקנת ממוזרים

*So that she will not mistakenly remarry
 and bear illegitimate children*

▼

Because

בפני כמה הוא מבטלו - בפני ב'

{ *Although the Mishnah says בית דין
 ordinarily comprised of 3 judges...
 לבי תרי נמי בית דין קרי אבו* }

**בי תרי לית להו קלא
 והיא לא שמעה ולא ידעה
 ואזלא ומינסבא
 ואיכא ממוזרים**

2. 2.
 מפני תקנת עגונות suggests another reason;
 מפני תקנת עגונות
 To prevent a situation where she will be unable to remarry, because
 מפני כמה הוא מבטלו
 'בפני ג'
 He can only nullify the גט before three judges, because
 בית דין קתני
 The Mishnah says that he may nullify the גט in front of בית דין, which ordinarily connotes three judges. Therefore,
 בי תלתא אית להו קלא
 ושמעיה וידעה
 There are enough people involved to ensure that the news will spread, and she WILL hear about the ביטול;
 ולא מינסבא
 ואיכא עגונות
 And she will not remarry.
 Therefore, we require the husband to void the גט in the presence of the wife or the שליח, and if he wants to void the גט merely to torment her, he will not go out of his way to seek his wife or the שליח.

2

2
 ר"ל/ק"ל:
מפני תקנת עגונות
 To prevent a situation where she will be unable to remarry

Because

בפני כמה הוא מבטלו - בפני ג'

{ The Mishnah says בית דין which ordinarily connotes three judges }

בי תלתא אית להו קלא
ושמעיה וידעה
ולא מינסבא ואיכא עגונות

If he wants to merely to torment her he will not go out of his way to seek his wife or the שליח

3 The Gemara discusses the status of a גט that was nullified in בית דין AFTER the decree:
 בטלו מבוטל
 דברי רבי
 רבי holds that the ביטול is nevertheless valid.
 רשב"ג אומר
 אינו יכול לא לבטלו
 ולא להוסיף על תנאו
 רשב"ג holds that such a ביטול is NOT valid, nor can he add any stipulations at that point, because
 א"כ מה כח ב"ד יפה
 Otherwise, רבן's decree would be meaningless.

3

Status of a Gett nullified in בית דין AFTER the decree

רב
בטלו
מבוטל

רשב"ג
אינו יכול
לא לבטלו
ולא להוסיף
על תנאו

Because
 א"כ מה כח ב"ד יפה

?

ומי איכא מידי דמדאורייתא בטל גיטא
ומשום מה כח ב"ד יפה
שרינן אשת איש לעלמא?

The Gemara asks
 ומי איכא מידי דמדאורייתא בטל גיטא
 ומשום מה כח ב"ד יפה
 שרינן אשת איש לעלמא

אשת איש, the ביטול DOES void the גט, and she is an איש. How can the רבנן declare the גט valid, and allow her to marry?

4 The Gemara answers by teaching a fundamental concept: כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין מיניה
 During Kiddushin one must specify כדת משה וישראל which makes the קידושין subject to the approval of the Chachamim. Therefore, when he is מבטל בב"ד, the Chachamim retroactively nullify the Kiddushin, and she was never אשת איש.

The Gemara points out that this mechanism is effective not only with קידושי כסף
 But even with קידושי ביאה
 Because שויהו רבנן לבעילתו בעילת זנות
 =====

4

The Gemara answers by teaching a fundamental concept

כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין מיניה

During Kiddushin one must specify כדת משה וישראל which makes the קידושין subject to the approval of the Chachamim Therefore, when he is מבטל בב"ד the Chachamim retroactively nullify the Kiddushin

This mechanism is effective not only with קידושי כסף but even with קידושי ביאה Because שויהו רבנן לבעילתו בעילת זנות

5 The Gemara now discusses other details of ביטול גט: אמר לעשרה כתבו גט לאשתי
 If someone authorizes ten people to write a גט, the Halachah is that any one of them can write it, and any two of them can sign as witnesses.
 יכול לבטל זה שלא בפני זה
 דברי רבי
 Rebbe holds that he can retract the authorization of some of them even if the others are not present.
 רשב"ג אומר
 אינו יכול לבטל אלא זה בפני זה
 He can only nullify the שליחות of some of them in the presence of all ten.

5

Other details of ביטול גט

אמר לעשרה כתבו גט לאשתי

Any one of them can write it and any two of them can sign as witnesses

רב"ג: יכול לבטל זה שלא בפני זה

רשב"ג: אינו יכול לבטל אלא זה בפני זה

6 The Gemara offers two explanations of this Machlokes:
 1.
 Rebbe holds
 עדות שבטלה מקצתה
 לא בטלה כולה
 When he nullifies some of them, the remaining agents are not nullified;
 ואי אזלי הנך כתבי ויהבי
 ליכתבו וליתבו
 The others are still authorized to write the גט. Therefore, the concern of גמליאל רבן תקנת רבן does not apply in this case.

However, רשב"ג holds
 עדות שבטלה מקצתה
 בטלה כולה
 By nullifying some of them, he nullifies ALL of their שליחות;
 והנך לא ידעי
 ואזלי וכתבי ויהבי
 ושרו אשת איש לעלמא
 The others, not knowing that their שליחות was nullified, will deliver the גט and she will remarry כדן שלא כדן. Therefore, the concern of גמליאל רבן תקנת רבן DOES apply in this case.

6

Two explanations of this Machlokes

1

רב"ג: אינו יכול לבטל אלא זה בפני זה עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה ופרך לא ידעי ואזלי וכתבי ויהבי ושרו אשת איש לעלמא Therefore תקנת רבן אמאיא DOES apply	רבי: יכול לבטל זה שלא בפני זה עדות שבטלה מקצתה לא בטלה כולה Therefore תקנת רבן אמאיא does not apply

7 According to this explanation, if the husband originally said
 כולכם
 כתבו גט לאשתי
 'You should ALL be my agents'
 In which case ALL of them are required to sign the גט;
 The ביטול of some of them IS effective even according to רשב"ג, because
 לא מצו כתבי ויהבי
 There is no concern that the others will give the Gett, because they cannot give it without all ten signatures, and those whose שליחות was nullified will not sign.

7

According to this explanation

If the husband originally said

כולכם כתבו גט לאשתי

'You should ALL be my agents'

The ביטול of some of them
 IS effective
 even according to רשב"ג

Because
 לא מצו כתבי ויהבי

8 However, the Gemara offers another explanation of the מחלוקת רבי ורשב"ג: רבי and רשב"ג agree that עדות שבטלה מקצתה לא בטלה כולה. As explained earlier; and the concern of רבן גמליאל does not apply; Yet רשב"ג requires the ביטול to take place in the presence of all ten שלוחים, because מלתא דמתעבדא באפי עשרה צריכא בי עשרה למישלפא. A matter that was put into effect in front of ten people can only be retracted in front of all ten. According to this explanation, אפילו כולכם נמי. Even if he told the שלוחים 'You should ALL be my agents', requiring them ALL to sign the גט, he only has the power to nullify their agency in the presence of all ten. Therefore, if he attempts to nullify only some of them, it is NOT valid, and all ten שלוחים, including those he tried to revoke, may sign the גט.

=====

8

Another explanation of the מחלוקת רבי ורשב"ג

2

Both agree

עדות שבטלה מקצתה לא בטלה כולה

רבן גמליאל does not apply

<i>רשב"ג:</i>	אינו יכול לבטל אלא זה בפני זה	<i>רבי:</i>	יכול לבטל זה שלא בפני זה

▼

מלתא דמתעבדא באפי עשרה צריכא בי עשרה למישלפא

~

According to this explanation, אפילו כולכם נמי

9 The Gemara brings several opinions whether the Halachah follows רבי or רשב"ג:
 ר' אבא says
 חדא כרבי
 וחדא כרשב"ג
 The Halachah follows רבי in that זה שלא בפני זה, and the Halachah follows רשב"ג in that בטלו אינו מבוטל.

The Gemara illustrates this from the following incident:
 רבי יאשיה דמן אושא
 אשקליה גיטא על כורחיה
 He forced someone to grant his wife a divorce. After the fellow agreed, and appointed שלווחים to write the Gett;
 אמר להו
 זילו אטמורו וכתבו לה
 רבי יאשיה דמן אושא instructed the agents to avoid the husband, so that he should not have the opportunity to nullify their שליחות.

Clearly, בטלו אינו מבוטל; he cannot nullify their שליחות unless he is in their presence.

Additionally, he must hold זה שלא בפני זה, because otherwise
 ליבדרו איבדורי
 He could have avoided the problem by instructing them to remain separate.

10 However, רבי נחמן holds
 הלכה כרבי בשתיהן
 The Halachah follows רבי in both Halachos, and so בטלו מבוטל.

9

Several opinions whether the Halachah follows רבי or רשב"ג

ר' אבא says

חדא כרשב"ג בטלו אינו מבוטל	חדא כרבי יכול לבטל זה שלא בפני זה
רבי יאשיה דמן אושא אשקליה גיטא על כורחיה He forced someone to grant his wife a divorce	
Clearly בטלו אינו מבוטל He cannot nullify their שליחות unless he is in their presence	אמר להו זילו אטמורו וכתבו לה He instructed the agents to avoid the husband
He must hold יכול לבטל זה שלא בפני זה Because otherwise איבדורי איבדורי He could have instructed them to remain separate	

10

רבי נחמן holds

הלכה כרבי בשתיהן:

בטלו מבוטל	יכול לבטל זה שלא בפני זה

11 The Gemara points out that although ר' נחמן himself agrees with the reasoning of רשב"ג, of מה כח בית דין יפה
 As he rules
 יתומין שבאו לחלוק בנכסי אביהן
 בית דין מעמדין להם אפוטרופוס
 ובוררים להן חלק יפה
 appoints guardians to divide an estate on behalf of orphans who are minors, and
 הגדילו אין יכולין למחות
 They cannot challenge the settlement when they mature, because otherwise the previous דין בית דין's decision is rendered meaningless.

However, the Gemara differentiates
 התם ממונא
 הכא איסורא
 Regarding financial matters, מה כח בית דין יפה is sufficient reason to uphold the ruling of בית דין based on
 הפקר בית דין הפקר
 The power of בית דין over an individual's money;
 However, regarding גיטין it is not sufficient reason to uphold the ruling of אינו מבוטל, for which we need to utilize the power of
 אפקעינהו רבנן לקידושין מיניה
 To retroactively void the original Kiddushin;

11
 himself agrees
 with the reasoning of רשב"ג
מה כח בית דין יפה
 As he rules:
יתומין שבאו לחלוק בנכסי אביהן
בית דין מעמדין להם אפוטרופוס
ובוררים להן חלק יפה
הגדילו אין יכולין למחות
 Because otherwise בית דין's decision
 is rendered meaningless

הכא
איסורא

התם
ממונא

מה כח בית דין יפה
 is NOT sufficient
 for which we need to
 utilize the power of
אפקעינהו רבנן
לקידושין מיניה

מה כח בית דין יפה
 IS sufficient
 based on
הפקר בית דין
הפקר

12 The Gemara on דף ל"ד rules
 הלכתא כנחמן
 והלכתא כנחמן
 The Halachah follows ר' נחמן in that ב; and also
 in that הלכה כרבי בשתייהן;
 The Halachah follows רבי regarding both of his arguments
 with רשב"ג:
 and בטלו מבוטל
 יכול לבטל זה שלא בפני זה

12 *The Gemara on דף ל"ד rules*
והלכתא
כנחמן
הלכתא
כנחמן
אכא כרבי קאמרינן:
קטלו מקוטל
 and
יכול קטל זה שלא בפני זה